

Inhoudslijn

Drama

fase 1	fase 2	fase 3
--------	--------	--------

Het creatieve proces bij drama

aanbodsdoelen:

- doorlopen van een creatief proces in vier fases: oriënteren-onderzoeken-uitvoeren-evalueren
- onderzoeken van betekenisvolle onderwerpen en thema's uit de eigen belevingswereld en cultuur, waaronder cultureel erfgoed, en deze verbeelden in drama
- reflecteren op drama tijdens alle fases van het creatieve proces

Kijken naar drama

aanbodsdoelen:

<ul style="list-style-type: none"> – openstellen met alle zintuigen voor dramatisch spel en/of theatervoorstelling rond een onderwerp uit de belevingswereld: mensen en dieren, seizoenen en het weer, sprookjes, televisieprogramma's, dagelijkse handelingen, specifieke locaties, spel met de vertelstoel, spel vanuit voorwerpen of decor – gericht kijken en praten over een aangeboden verhaal (bijv. theaterstuk, prentenboek) – inspiratie opdoen uit een aangeboden verhaal voor eigen dramatisch spel – kennismaken met verschillende soorten drama in culturele instellingen waar deze zijn te zien en te beluisteren (bijv. voorstellingen in theaters) 	<ul style="list-style-type: none"> – openstellen met alle zintuigen voor dramatisch spel en/of een theatervoorstelling rond een betekenisvol onderwerp: <ul style="list-style-type: none"> • reizen, avonturen, vriendschap, circus • nieuws en journaal • kinderliteratuur en -poëzie • verschillende theaterstijlen in eigen en andere culturen (bijv. poppen- en maskertheater, mime, slapstick) – voeren van een beschouwingsgesprek n.a.v. dramatisch spel en/of theatervoorstelling – inspiratie opdoen uit dramatisch spel en/of theatervoorstelling voor eigen spel – kennismaken met verschillende soorten drama in culturele instellingen waar deze zijn te zien en te beluisteren (bijv. voorstellingen in theaters) 	<ul style="list-style-type: none"> – openstellen met alle zintuigen voor dramatisch spel en/of een theatervoorstelling rond een betekenisvol onderwerp in binnen- en buitenschoolse situaties: <ul style="list-style-type: none"> • onderwerpen uit jeugdliteratuur en poëzie • gevoelens en beroemd zijn • subcultuur, mode, kleding, reclame • film en helden van het witte doek • theater als kunstvorm en • theatervormgeving • geschiedenis van het theater • thema's uit geschiedenis (bijv. de klassieke oudheid, Shakespeare) – realiseren dat mensen theatervoorstellingen verschillend ervaren en hiervoor openstaan – kennismaken met verschillende soorten drama in culturele instellingen waar deze zijn te zien en te beluisteren (bijv. voorstellingen in theaters)
---	--	--

Kennismaken met elementen en technieken van drama

aanbodsdoelen:

<ul style="list-style-type: none"> – spelenderwijs kennismaken met dramaspel-elementen (wie-wat-waar) – ervaren van het verschil tussen de dagelijkse werkelijkheid en de gespeelde werkelijkheid (doen alsof) – ervaren dat een dramaspel gespeeld kan worden met een eigen dramaspel-idee of het idee van een ander – improviseren op spelimpulsen 	<ul style="list-style-type: none"> – ervaren van het verschil tussen het spelen van een personage uit een verhaal of jezelf zijn – onderzoeken van spelelementen (wie-wat-waar-wanneer) – onderzoeken van speltechnieken en werkvormen (bijv. (vertel) pantomime, spelen met materialen, teacher-in-role, tableau vivant, improvisatiespel, afspreekspel, spiegelspel en dialoogspel) – onderzoeken van spelstijlen (bijv. komedie, slapstick, cabaret, opera, poppen- en maskertheater, mime) – onderzoeken van een spel-opdracht en meerdere oplossingen bedenken – herkennen van de opbouw en scènes van een toneelstuk (begin-midden-eind) 	<ul style="list-style-type: none"> – onderzoeken van de mogelijke betekenis en zeggingskracht van de spelelementen (wie-wat-waar-wanneer-waarom), speltechnieken (bijv. (vertel) pantomime, spelen met materialen, teacher-in-role, tableau vivant, improvisatiespel, afspreekspel, spiegelspel en dialoogspel) en spelstijlen (bijv. komedie, slapstick, cabaret, opera, poppen- en maskertheater, mime) die nodig zijn voor het maken van een scène – ontwikkelen van een uitvoeringsplan voor een eigen dramaspel
--	--	--

aanbodsdoelen:

<ul style="list-style-type: none"> - verbeelden van eigen ervaringen uit het dagelijkse leven in dramatische spelvormen - spelen van eenvoudige dramaspel-situaties, rollen en verhalen met het accent op beweging - actief meespelen met dramatische werkvormen en technieken (bijv. vertelpantomime, teacher-in-role, spelen met materialen, tableau vivant en improvisatiespel) - spelen van dramaspel met meer nadruk op fysieke aspecten dan op talige aspecten - ervaren dat dramaspel een bijzondere vorm van samenwerking is - gebruikmaken van attributen, decorelementen, poppen, kleding en schmink 	<ul style="list-style-type: none"> - vormgeven in dramatisch spel van situaties uit de directe leefwereld, uit verhalen en uit de media - verzinnen van oplossingen tijdens het uitvoeren van een dramaspel door te improviseren - bewust hanteren van de elementen (wie-wat-waar-wanneer) in eigen dramaspel - uitbeelden van de uiterlijke kenmerken van een rol door houding, gebaren, stem en taal - voorbereiden en spelen van een scène met een duidelijke opbouw van begin-midden-eind binnen een gegeven kader - uitvoeren van dramaspel-opdrachten en actief meespelen met dramatische werkvormen en speltechnieken (bijv. (vertel)antomime, spelen met materialen, teacher-in-role, tableau vivant, improvisatiespel, afspreekspel, spiegelspel en dialoogspel) - onderscheid maken tussen speelruimte en publieksruimte - geven van een uitvoering (alleen of met een groepje) 	<ul style="list-style-type: none"> - vormgeven in dramatisch spel van situaties uit de directe leefwereld, uit verhalen en uit de media - zelfstandig verzinnen van oplossingen tijdens het uitvoeren van een spel door te improviseren - bewust vormgeven van de dramaspel-elementen (wie-wat-waar-wanneer-waarom) in spel - betekenis en zeggingskracht geven aan het eigen dramaspel door een duidelijke inzet van technieken en stijlen, vaste tekst en gespeelde emoties - uitvoeren van dramaspel-opdrachten en actief meespelen met dramatische werkvormen (bijv. tableau vivant, afspreekspel, dialoogspel, toneelspel, tekstspel, inspring- en improvisatiespel, voordrachtspel) - bewust toepassen van een theatrale vormgeving in een scène of toneelstuk (bijv. in de vorm van decor, kostuums) - een dialoog schrijven en een voorstelling maken voor publiek die gebaseerd is op een zelfgemaakt of bestaand verhaal - spelen met een duidelijke expressie, (verbaal en non-verbaal)
--	---	--

Reflecteren op dramaspel van zichzelf en anderen

aanbodsdoelen:

<ul style="list-style-type: none"> - praten over het eigen dramaspel (Wat heb je gespeeld? Welke rol? Hoe heb je dat gedaan?) - kijken naar en praten over het dramaspel van groepsgenoten - benoemen hoe de verschillende rolfiguren in het dramaspel zich voelen 	<ul style="list-style-type: none"> - bespreken van het eigen vormgevingsproces en de (groeps-) uitvoering - benoemen van de eigen rol in de samenwerking met anderen 	<ul style="list-style-type: none"> - bespreken van het dramaspel (van zichzelf, het eigen groepje, of anderen) en het vormgevingsproces ervan - motiveren van keuzes in zelf gemaakt dramaspel en aanbrenge van veranderingen in het dramaspel na feedback - waardering uitspreken voor het eigen dramaspel en voor het dramaspel en de ideeën van anderen - opdoen van enige kennis en inzicht in de betekenis die theater heeft voor het dagelijks leven van mensen vroeger en nu
---	--	---

SLO heeft voor ieder leergebied van het primair onderwijs de inhoud (voor zowel kennis, vaardigheden als houding) geformuleerd in de vorm van aanbodsdoelen. Deze worden weergegeven in inhoudslijnen met drie fasen (fase 1/jonge kind, fase 2 en fase 3). Inhoudslijnen met aanbodsdoelen vormen een kader waarin inzichtelijk wordt gemaakt waar de leraar met de leerlingen aan werkt. Schoolteams (en andere partijen) kunnen dit kader gebruiken bij de ontwikkeling van eigen onderwijsleerlijnen en hiermee bouwen aan een schooleigen curriculum. Daarnaast zijn de onderwijsleerlijnen de basis voor een beredeneerd aanbod waarin ruimte is voor o.a. activiteiten, te gebruiken lesmateriaal en beoogd leerlinggedrag (bijv. in kind-, leer- of beheersingsdoelen).